בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ה'**, **ב'** ב**אב** תשס"ב (**11** ב**יולי**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היהודים גורשו מספרד בשנת 5252 (1492) בתשעה באב, פועל יוצא של **האינקוויזיציה שהוקמה** היום, **ב' באב**, מעל למאתיים שנה לפני-כן (בשנת 5027 (1267)), בצרפת ע"י האפיפיור קלמנס ה-IV. פעילות בית הדין המיוחד הזה של הכנסיה הקאתולית התחזקה בצורה משמעותית במהלך המאה הבאה. בתחילה, הוא לא כוון נגד היהודים, אלא נועד לחקור תופעות של כפירה בנצרות ולטפל בהן. בתחום זה נכללו גם יהודים שהתנצרו ולא קיימו את מצוות הנצרות. אך במשך הזמן היא נטלה לעצמה את הסמכות לדון גם יהודים המפיצים דברי מינות, ודחיפה לכך נתן הפולמוס בתוך הקהילה היהודית בצרפת בין חסידי הרמב"ם לבין מתנגדיו, שפנו לעזרת האינקוויזיציה בטענה שמעריצי הרמב"ם חוטאים במינות. שריפת יהודים בטרואה שבצרפת בעקבות עלילת דם ב 1288 היתה מעשה ידיה של האינקוויזיציה. אולם פעילותה נגד יהודים בצרפת היתה שולית לעומת פעולותיה הידועות לשמצה נגד יהודי ספרד הנ"ל. ואמנם, שומרי היהדות בגלוי עזבו את ארץ מולדתם כתוצאה מהגירוש, אבל כמקדם נשארו שם אחיהם האנוסים, שלבשו את מכסה הנצרות והיו בסתר נאמנים לדתם ולעמם. אומללים אלה, **שקיוו להקל את גורלם ע"י התנצרות למראית עין**, נידונו הם וזרעם אחריהם לחיי גיהנם, עד שהתחרטו על שנפרדו מאחיהם הנודדים, שמצאו מנוח לכף רגלם בארצות אחרות. [ואלה תולדות...2000\דברי ימי עם עולם]

***

<u>"הסנהדרין של נפוליאון"</u> ["דברי ימי עם עולם" - המשך]

"...ואף-על-פי-כן מצא הקיסר ספוק לו בזה, שעצר רק את התגברות המחלה ורצה לשמוע מפיכם במה אפשר לרפאה." אחרי-כן הביע הנואם תקוה, כי הצירים יעריכו את חסדי הקיסר ויהיו עובדים יחד עם הממשלה ולא נגדה. "הוד קיסרותו **רוצה שתהיו צרפתים**, ובכם הדבר תלוי לקבל את השם הזה או לאבדו, אם לא תמצאו ראויים לו. עתה, יקראו לפניכם את השאלות הערוכות אליכם, וחובתכם היא להגיד רק את האמת על אודות כל אחת מהן." ככלות הנאום הזה, שדברי האיום שבו רבו מדברי הברכה, נקראו 12 השאלות, שערך נפוליאון אל האסיפה. {ההמשך, בע"ה, יבוא..}

***

<u>שבת חזון:</u>

לשבת הסמוכה לתשעה באב קוראים 'שבת חזון' ע"ש ההפטרה 'חזון ישעיהו' שמפטירים בה. בהפטרה זו, שהיא האחרונה משלוש ההפטרות של פורענויות שקוראים בשלוש השבתות מ-י"ז בתמוז עד לתשעה באב, שזורים דברי תוכחה, לקח ומוסר לבני דורו של הנביא, שסרחו וחייבים להיטיב דרכם. יש הקוראים את ההפטרה בניגון של מגילת "איכה", להוציא פסוקים המדברים על נחמה. בשבת זו שלפני תשעה באב קוראים תמיד בתורה את פרשת "**דברים**", הראשונה בספר "דברים", הכוללת אף היא נימה של תוכחה – על נסיונות שניסו אבותינו במדבר את הקדוש-ברוך-הוא, ועוררו בשל כך את חמתו. בשבת זו נוהגים לאכול בשר ולשתות יין (כבכל שבת, אך בניגוד לנהוג ביתר תשעת הימים מר"ח עד לתשעה באב). עם זאת, מייחדים שבת זו בכך שאין לובשים בה בגדים חדשים – אות לאבל. במוצאי-שבת, נותנים לשתות את יין כוס ההבדלה לילד קטן – שלא הגיע עדיין לחינוך של אבלות על ירושלים, אבל הגיע כבר לחנוך של מצוה – ואם אין לו, ישתה המבדיל בעצמו את

כניסת השבת (ב"ש): 19^{25} **יום נעים ושמח ושבת שלום!**

צאת השבת (ב"ש): 20^{22}

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ה'**, **ב'** ב**אב** תשס"ב (**11** ב**יולי**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הכוס.

[ספר התודעה\יהדות הלכה למעשה]

כניסת השבת (ב"ש): 19^{25}

צאת השבת (ב"ש): 20^{22}

יום נעים ושמח ושבת שלום!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.